

КУРС «ОСНОВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ» ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ ВНЗ

Ю. В. Триус, І. В. Герасименко

Черкаський державний технологічний університет

Впровадження інноваційних технологій навчання таких, як технології електронного, дистанційного і мобільного навчання у ВНЗ – це важлива складова об'єктивного процесу комп'ютеризації та інформатизації вищої освіти. Головним завданням впровадження зазначених інноваційних технологій навчання у ВНЗ є створення найсприятливіших умов для тих, хто навчається, в здобутті ними вищої освіти, підвищенні кваліфікації, перепідготовці кадрів за рахунок впровадження в навчальний процес інноваційних інформаційно-комунікаційних та педагогічних технологій.

Тактичною метою впровадження інноваційних технологій навчання є широке використання в освітньо-науковому процесі ВНЗ сучасних інформаційно-комунікаційних і педагогічних технологій.

Стратегічною метою впровадження інноваційних технологій навчання є розширення освітнього інформаційного простору та реалізація принципу неперервної освіти для всіх верств населення на основі технологій дистанційного навчання.

У ЧДТУ розроблена концепція діяльності в сфері дистанційного навчання на основі поступового переходу від використання елементів дистанційного навчання для частини освітніх послуг і окремих дисциплін, до створення цілісних електронних дистанційних курсів за напрямами підготовки (спеціальностями) і організації повноцінної дистанційної форми навчання.

Сьогодні запровадження дистанційної форми навчання у ВНЗ України можливе лише як педагогічний експеримент з дозволу МОНмолодьспорту України. Для цього необхідно, щоб ВНЗ задовільняв певним критеріям, що визначені у документах МОНмолодьспорту України, зокрема щодо забезпеченості фахівцями, які безпосередньо задіяні у процесі дистанційного навчання, мають відповідну кваліфікацію або пройшли перепідготовку або підвищення кваліфікації у сфері дистанційного навчання. Так частка науково-педагогічних працівників з науковими ступеннями та вченими званнями, які розробляють дидактичне наповнення, педагогічні стратегії та методичні рекомендації для курсів дистанційного навчання повинна становити 60%, а частка частка науково-педагогічних працівників з науковими ступеннями та вченими званнями, які безпосередньо забезпечують навчальний процес за дистанційною формою повинна становити 40%.

Проведене опитування серед викладачів ЧДТУ щодо використання інформаційно-комунікаційні технології у навчальному процесі дало такі результати:

- використовую ІКТ епізодично – 40 %;
- використовую ІКТ регулярно – 17 %;
- використовую ІКТ для подання теоретичного матеріалу студентам – 17%;
- використовую посилання на ресурси в Інтернеті – 17%;
- використовую для проведення практичних (лабораторних) занять - 2%;
- ні, не використовую – 7%.

Отримані результати свідчать про недостатній рівень використання ІКТ у навчальному процесі університету. Разом з тим опитування щодо доцільності запровадження дистанційної форми навчання в університеті отримано такі результати: так – 70 %; не впевнений – 21 %; ні – 2 %.

Тому з метою забезпечення виконання вимог МОНмолодьспорту України щодо запровадження в ЧДТУ педагогічного експерименту з дистанційного навчання, а також для того, щоб навчити викладачів ефективно використовувати технології електронного навчання у професійній діяльності та підвищити рівень їхньої інформаційної культури, в університеті в межах підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників було організовано курс «*Основи дистанційного навчання*».

Мета даного курсу:

- ознайомлення науково-педагогічних працівників ВНЗ з можливостями та перспективними напрямками використання технологій дистанційного навчання у вищій школі;
- ознайомлення науково-педагогічних працівників з особливостями використання системи електронного навчання для організації навчального процесу на різних формах навчання у ВНЗ;
- навчити науково-педагогічних працівників працювати з системою електронного навчання на базі системи управління навчальним контентом MOODLE, навчити технології створення дистанційних курсів у цій системі;
- розглянути засоби створення тестових завдань і тестів у системі MOODLE, а також організацію автоматизованого контролю і оцінювання навчальних досягнень студентів у системі електронного навчання.

Основні завдання курсу:

- засвоєння теоретичних відомостей про основи дистанційного навчання, про платформу підтримки дистанційного навчання MOODLE;
- здобуття навичок з створення дистанційного електронного курсу в системі електронного навчання;
- оволодіння навичками реєстрації студентів для навчання на дистанційному курсі;
- вміти працювати з електронним журналом оцінок, чатом, створювати тести, уроки, глосарій в системі електронного навчання;
- вміти використовувати функціональні можливості системи Moodle для організації навчального процесу на різних формах навчання у ВНЗ як у синхронному, так і асинхронному режимах;
- вміти організовувати автоматизований контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів у системі електронного навчання.

Навчання на курсі організовано на основі технологій електронного навчання з використанням системи Moodle [1]. Для методичного забезпечення курсу було підготовлено посібник, щодо використання системи електронного навчання Moodle для контролю і оцінювання навчальної діяльності студентів ВНЗ [2].

Загальна кількість годин курсу – 72, кількість аудиторних годин – 32, з них годин лекцій – 12, годин практичних занять – 20, кількість годин самостійної роботи – 40.

На завершальній стадії навчання слухачі курсу повинні написати і захистити випускню роботу з створення електронного навчального курсу з однієї з дисциплін, що передбачена навчальним планом напряму підготовки або спеціальності і яку викладає слухач курсу підвищення кваліфікації.

За результатами навчання і захисту випускної роботи слухачі курсу отримають посвідчення про підвищення кваліфікації, що надасть їм право здійснювати освітню діяльність за дистанційною формою навчання.

Висновок: сьогодні педагогічно виважене поєднання традиційного, електронного, дистанційного і мобільного навчання є інноваційним освітнім підходом, на основі якого у ВНЗ повинно створюватися нове високо-технологічне навчальне середовище, де студенти можуть отримати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час та в будь-якому місці незалежно від форми, на якій вони навчаються, що зробить освітній процес більш привабливим, демократичним, комфортним і буде стимулювати студента до самоосвіти та навчання протягом усього життя.

Список використаних джерел

1. Електронний навчальний курс «Основи дистанційного навчання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ias.cdtu.edu.ua/moodle19-test/course/view.php?id=522>
2. Використання системи електронного навчання MOODLE для контролю і оцінювання навчальної діяльності студентів ВНЗ: методичний посібник / Ю.В. Триус, І.В. Стеценко, Л.П. Оксамитна, В.М. Франчук, І.В. Герасименко / За ред. Ю.В. Триуса. – Черкаси: МакЛаут, 2010. – 200 с.